

Samen beslissen bij ouderen met een psychiatrische aandoening

Petra Boersma interviewt student Emilia van Eeten

Afgelopen februari zijn twee LeerWerkPlaatsen (LWP's) opgericht: een bij Amsta (gerontopsychiatrie) en een bij Ons Tweede Thuis (volwassenen met een Licht Verstandelijke Beperking). In het LWP leren en innoveren mbo en hbo studenten, docenten en zorg- en welzijnsmedewerkers samen met cliënten en hun naasten over hoe zij beter samen beslissingen nemen. Dat doen ze door o.a.: een visie op samen beslissen te ontwikkelen, hulpmiddelen te zoeken die het gesprek van samen beslissen kunnen ondersteunen en deze geschikt maken voor de eigen afdeling. Het afgelopen half jaar hebben we geoefend met het LWP, hoe werkt het, welke randvoorwaarden zijn daarvoor nodig, wie sluiten aan, etc. Dat niet alles gelijk gestroomlijnd verliep mag duidelijk zijn.

Gedurende het driejarig project 'Samen beslissen en passende zorg' houden we u op de hoogte van de voortgang van deze LeerWerkPlaatsen via de nieuwsbrief. Steeds vanuit een ander perspectief én steeds ook nodigen we u uit om te reageren op de vraag, quiz of stelling! Dat kunt u doen in [de nieuwsbrief van juli](#). Emilia van Eeten, 4e jaars student Verpleegkunde van Hogeschool Inholland, trapt af.

De ruimte

Ik heb in het dr. Sarphatihuis meegedaan aan het project LWP op de afdeling bickerseiland 1-6.

De krachten

Samen met een collega van de afdeling en iemand van het atelier en de kwaliteitsverpleegkundige zijn we met het 'samen beslissen-project' bezig geweest. Ik liep als verpleegkunde student stage op de afdeling en had ook die rol tijdens het project. Ik voelde me heel gelijkwaardig met mijn collega's. Het maakte niet uit dat ik stagiaire was. Een docent begeleidde de LeerWerkPlaats, we ontmoetten elkaar elke twee weken bij Amsta.

De activiteiten

Wij hebben een stappenplannetje gemaakt met stappen die je kunt volgen tijdens gesprekken met cliënten. We hebben daarbij gebruik gemaakt van een aantal reeds bestaande gesprekvoering-lijsten. Een paar medewerkers hebben die gesprekjes gevoerd en we hebben elkaar beoordeeld. Het was heel fijn om een houvast te hebben tijdens het gesprek met de client, maar ik vind het ook fijn om gewoon 'vrij' het gesprek te voeren. In de gesprekken probeerden we vooral de wensen behoeften van de client boven tafel te krijgen. Opvallend vond ik dat: 1) cliënten echt wel de behoefte hebben aan een gesprek; 2) er weinig gesprekken worden gevoerd met de client en 3) als wel gedaan wordt, we achter dingen komen die we nog niet wisten. Ik wist niet bijvoorbeeld dat iemand nog heel graag naar een naar een balletshow zou willen gaan of een opera. Deze nieuwe informatie hebben we doorgegeven aan de Eerst Verantwoordelijk Verpleegkundige (EVV).

De doelen

Ons doel was vooral om de wensen en behoeften van de cliënten in kaart te brengen, dat is de eerste stap als t gaat om samen beslissen toch? Helaas hebben wij het afgelopen half jaar niet heel veel gesprekken gevoerd. Het was jammer dat veelal steeds dezelfde twee collega's aan het LWP deelnamen, en dat we niet zo veel onze perspectieven en ideeën hebben kunnen uitwisselen met collega's van Bickerseiland 3-4.

De normen

Wat wel: Ik denk dat het heel belangrijk is om met regelmaat die gesprekken aan te gaan met de cliënt, dat het contact net even wat verder, wat persoonlijker wordt. Ik vind dat dat nog te weinig gebeurt. En ook de rol van EVV-er zou wat sterker kunnen tijdens het hele proces, ook in het kader van samen beslissen. De cliënten worden eigenlijk nog te weinig betrokken bij hun zorg naar wat ik zie op de afdeling.

Wat niet meer: beslissingen nemen over de client zonder dat met hem/haar te bespreken. Omdat het gemakkelijker en sneller is om als team te beslissen wat t beste voor de client is...

De geleerde les

Wat ik persoonlijk heb geleerd is hoe belangrijk de kleine gesprekjes kunnen zijn om die cliënt beter te kunnen ondersteunen. De cliënten wonen in het dr. Sarphatihuis met een reden, maar om de kwaliteit van zorg te behouden zijn die kleine gesprekken heel belangrijk. Daarmee kun je hun leven daar zo optimaal mogelijk maken. En bepaalde gesprekstechnieken of bepaalde hulpmiddelen, zoals het stappenplan, kan helpen om zo'n gesprek op gang te brengen.

Stelling:

Alle gediplomeerde zorgmedewerkers in de ouderenzorg moeten jaarlijks een cursus volgen over gesprekstechnieken om met de cliënt in gesprek te gaan over diens wensen en behoeften.

[A\) Eens](#)

[B\) Oneens](#)

Meer informatie over het project is te vinden via de link [Samen beslissen en passende zorg met kwetsbare mensen die in instellingen voor langdurige zorg wonen – een actieonderzoek](#).